

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST Nr. 43 TERDECIES

Zitting van donderdag 28 maart 2013

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST TOT WIJZIGING VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 43 VAN 2 MEI 1988 HOUDENDE WIJZIGING EN COÖRDINATIE VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN NR. 21 VAN 15 MEI 1975 EN NR. 23 VAN 25 JULI 1975 BETREFFENDE DE WAARBORG VAN EEN GEMIDDELD MINIMUM MAANDINKOMEN, GEWIJZIGD EN AANGEVULD DOOR DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN NR. 43 BIS VAN 16 MEI 1989, NR. 43 TER VAN 19 DECEMBER 1989, NR. 43 QUATER VAN 26 MAART 1991, NR. 43 QUINQUIES VAN 13 JULI 1993, NR. 43 SEXIES VAN 5 OKTOBER 1993, NR. 43 SEPTIES VAN 2 JULI 1996, NR. 43 OCTIES VAN 23 NOVEMBER 1998, NR. 43 NONIES VAN 30 MAART 2007, NR. 43 DECIES VAN 20 DECEMBER 2007 EN NR. 43 UNDECIES VAN 10 OKTOBER 2008

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 43 TERDECIES VAN 28 MAART 2013 TOT WIJZIGING VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 43 VAN 2 MEI 1988 HOUDENDE WIJZIGING EN COÖRDINATIE VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN NR. 21 VAN 15 MEI 1975 EN NR. 23 VAN 25 JULI 1975 BETREFFENDE DE WAARBORG VAN EEN GEMIDDELD MINIMUM MAANDINKOMEN, GEWIJZIGD EN AANGEVULD DOOR DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN NR. 43 BIS VAN 16 MEI 1989, NR. 43 TER VAN 19 DECEMBER 1989, NR. 43 QUATER VAN 26 MAART 1991, NR. 43 QUINQUIES VAN 13 JULI 1993, NR. 43 SEXIES VAN 5 OKTOBER 1993, NR. 43 SEPTIES VAN 2 JULI 1996, NR. 43 OCTIES VAN 23 NOVEMBER 1998, NR. 43 NONIES VAN 30 MAART 2007, NR. 43 DECIES VAN 20 DECEMBER 2007 EN NR. 43 UNDECIES VAN 10 OKTOBER 2008

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

Gelet op de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen, gewijzigd en aangevuld door de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 43 bis van 16 mei 1989, nr. 43 ter van 19 december 1989, nr. 43 quater van 26 maart 1991, nr. 43 quinquies van 13 juli 1993, nr. 43 sexies van 5 oktober 1993, nr. 43 septies van 2 juli 1996, nr. 43 octies van 23 november 1998, nr. 43 nonies van 30 maart 2007, nr. 43 decies van 20 december 2007 en nr. 43 undecies van 10 oktober 2008;

Gelet op de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 50 van 29 oktober 1991 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen voor werknemers onder de 21 jaar, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 50 bis van 28 maart 2013;

Hebben de navolgende interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers:

- het Verbond van Belgische Ondernemingen
- de nationale middenstandsorganisaties erkend overeenkomstig de wetten betreffende de organisatie van de Middenstand, gecoördineerd op 28 mei 1979
- de Boerenbond
- "la Fédération wallonne de l'Agriculture"
- de Unie van Socialprofitondernemingen
- het Algemeen Christelijk Vakverbond van België
- het Algemeen Belgisch Vakverbond
- de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België

op 28 maart 2013 in de Nationale Arbeidsraad de volgende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten.

cao nr. 43 terdecies

Artikel 1

Artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen wordt vervangen als volgt:

"Artikel 1

Deze overeenkomst is van toepassing op de werknemers van 18 jaar of ouder die normale voltijdse arbeidsprestaties verrichten krachtens een arbeidsovereenkomst, alsmede op de werkgevers die hen tewerkstellen.

In afwijking van het eerste lid is deze overeenkomst niet van toepassing op de werknemers van 18, 19 en 20 jaar die tewerkgesteld zijn op grond van een overeenkomst voor tewerkstelling van studenten."

Artikel 2

Het tweede en derde lid van artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen worden gewijzigd als volgt:

1° In het tweede lid worden de woorden "ten minste 21 en een half jaar" vervangen door de woorden "ten minste 19 jaar".

2° In het derde lid worden de woorden "ten minste 22 jaar" vervangen door de woorden "ten minste 20 jaar".

Artikel 3

Deze overeenkomst is gesloten voor onbepaalde tijd en treedt in werking op 1 januari 2015.

Deze overeenkomst heeft dezelfde geldigheidsduur en kan volgens dezelfde termijnen en nadere regels worden opgezegd als de collectieve arbeidsovereenkomst die ze wijzigt.

Gedaan te Brussel, op achtentwintig maart tweeduizend dertien.

Voor het Verbond van Belgische Ondernemingen

B. BUYSSE

Voor de Middenstandsorganisaties

C. ISTASSE

Voor de Boerenbond, "la Fédération wallonne de l'Agriculture"

C. BOTTERMAN

Voor de Unie van Socialprofitondernemingen

L. VANDER ELST

Voor het Algemeen Christelijk Vakverbond van België

M. VERJANS

Voor het Algemeen Belgisch Vakverbond

H. DUROI

Voor de Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België

B. NOEL

x   x   x

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités vraagt de Nationale Arbeidsraad dat deze overeenkomst bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.

**WIJZIGING VAN DE COMMENTAAR BIJ DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST
NR. 43 VAN 2 MEI 1988 HOUDENDE WIJZIGING EN COÖRDINATIE VAN DE COLLEC-
TIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN NR. 21 VAN 15 MEI 1975 EN NR. 23 VAN 25 JU-
LI 1975 BETREFFENDE DE WAARBORG VAN EEN GEMIDDELD MINIMUM MAAND-
INKOMEN, GEWIJZIGD EN AANGEVULD DOOR DE COLLECTIEVE ARBEIDS-
OVEREENKOMSTEN NR. 43 BIS VAN 16 MEI 1989, NR. 43 TER VAN 19 DE-
CEMBER 1989, NR. 43 QUATER VAN 26 MAART 1991, NR. 43 QUINQUIES
VAN 13 JULI 1993, NR. 43 SEXIES VAN 5 OKTOBER 1993, NR. 43
SEPTIES VAN 2 JULI 1996, NR. 43 OCTIES VAN 23 NOVEMBER
1998, NR. 43 NONIES VAN 30 MAART 2007, NR. 43 DECIES
VAN 20 DECEMBER 2007 EN NR. 43 UNDECIES
VAN 10 OKTOBER 2008**

Op 28 maart 2013 hebben de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde werkgevers- en werknemersorganisaties een collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 terdecies gesloten tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen, gewijzigd en aangevuld door de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 43 bis van 16 mei 1989, nr. 43 ter van 19 december 1989, nr. 43 quater van 26 maart 1991, nr. 43 quinquies van 13 juli 1993, nr. 43 sexies van 5 oktober 1993, nr. 43 septies van 2 juli 1996, nr. 43 octies van 23 november 1998, nr. 43 nonies van 30 maart 2007, nr. 43 decies van 20 december 2007 en nr. 43 undecies van 10 oktober 2008.

De werkgevers- en werknemersorganisaties hebben het ook nodig geacht de commentaar bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 aan te vullen als volgt:

Wat artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 betreft

De commentaar bij artikel 1 wordt aangevuld met een punt c., luidende:

"c. Deze overeenkomst is niet van toepassing op de overeenkomsten voor tewerkstelling van studenten voor werknemers van 18, 19 en 20 jaar. Zij blijven vallen onder het toepassingsgebied van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 50 van 29 oktober 1991 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen voor werknemers onder de 21 jaar, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 50 bis van 28 maart 2013.

Deze overeenkomst is evenmin van toepassing op de jongeren die zijn ingeschreven in een stelsel van alternerende opleiding, zoals de leerovereenkomst, de "convention d'insertion socioprofessionnelle", de beroepsinlevingsovereenkomst of het "contrat d'alternance", zoals bepaald in het decreet van 5 maart 2009 van de Franse Gemeenschap houdende instemming met het kaderakkoord tot samenwerking betreffende de alternerende opleiding, gesloten te Brussel op 24 oktober 2008 tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie."

Wat artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 betreft

De commentaar bij artikel 3 wordt aangevuld met een punt c., luidende:

"Deze bepaling moet worden gelezen met inachtneming van de hiërarchie van de normen voor de collectieve arbeidsovereenkomsten op sectorniveau die van toepassing zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze bepaling."
